

І.Ю. Підоричева

Інститут економіки промисловості НАН України, Донецьк

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ПРОМИСЛОВІСТІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ, РИЗИКИ, НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ

Висвітлено загальний стан та позитивні тенденції інноваційної діяльності промислових підприємств України в останні роки. Проаналізовано ключові проблеми та демотивуючі чинники підвищення зацікавленості промислових підприємств в інноваціях. Визначено ризики збереження наявних тенденцій у сфері інноваційно-технологічного розвитку промисловості, які можуть призвести до консервації застарілої структури національного виробництва. Запропоновано першочергові та середньострокові заходи щодо подолання наявних обмежень в реалізації нової моделі економічного розвитку, основою якої є інвестиції в інноваційну діяльність, нова індустріалізація і промислове відновлення країни.

Ключові слова: інноваційна діяльність, промисловість, наукова сфера, інфраструктура, стимулювання, фінансування, стратегія.

Сучасний період світового економічного розвитку характеризується поглибленням процесів глобалізації і лібералізації міжнародної торгівлі, коли виробництво промислових товарів перетинає національні кордони, формуючи так звану систему міжнародних виробничо-розподільчих відносин, що отримала назву «глобальних ланцюжків формування вартості». В ході спеціалізації та географічної фрагментації виробництва більш трудомісткі частини виробничого процесу зазвичай переносяться на територію країн, що розвиваються [1]. У відповідь на виклики нових світових релій національна промисловість постала перед необхідністю активізації інноваційної діяльності — найбільш ефективного засобу підвищення конкурентоспроможності підприємств та включення у глобальні ланцюжки формування вартості на більш вигідних засадах.

Втім ще дотепер українська держава не сформувала чіткого ставлення до інноваційної

діяльності. Головною проблемою в Україні залишається розрив між заявленими політичними установками та реалізацією державних рішень. Офіційні заяви представників влади щодо потреб в інноваційному розвитку економіки не підкріплюються профінансованими заходами, програмними документами та ефективними механізмами стимулювання інновацій. Розробка державної інноваційної політики здійснюється, виходячи з теорії вільного ринку та мінімізації участі держави у його функціонуванні, що виявляється, насамперед, у відмові від активної промислової політики, а це зрештою призводить до деіндустріалізації, втрати країною технологічного базису соціально-економічного розвитку, підриву економічної безпеки і свободи.

Відсутність затвердженої Стратегії інноваційного розвитку України спричиняє проблеми з визначенням і практичною реалізацією пріоритетних напрямів науково-технічної та інноваційної діяльності, формуванням національної інноваційної системи і, як наслідок,

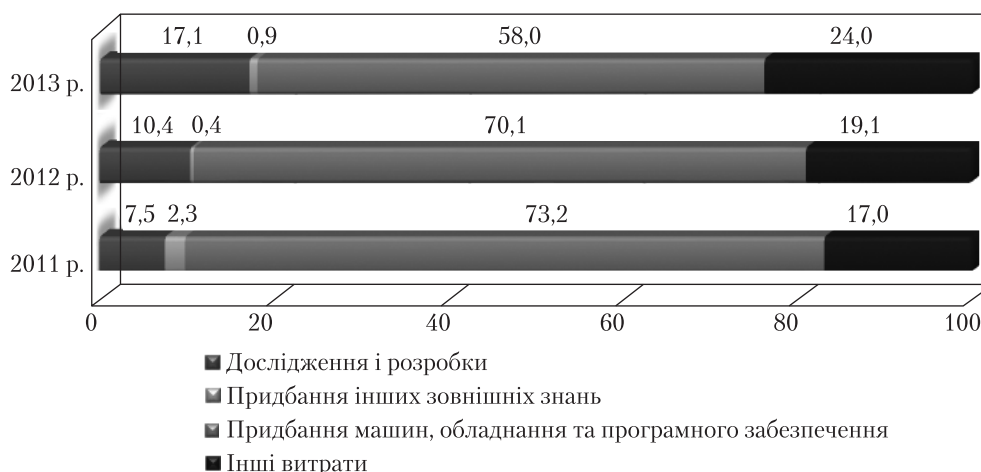

Рис. 1. Розподіл загального обсягу витрат за напрямками інноваційної діяльності національної промисловості, %

унеможливиє впровадження активного сценарію переходу української економіки на інноваційні рейки розвитку.

Вирішенню окреслених проблем приділяється багато уваги з боку як українських, так і зарубіжних учених. Так, колектив фахівців Інституту економіки промисловості НАН України одним із основних шляхів розв'язання проблеми деіндустріалізації національної промисловості вбачає сприяння інноваціям і розвитку передового виробництва в промисловості [2–4]. Ключові суперечності, цілі та механізми ефективного розвитку національної промисловості у площині інноваційно-технологічних проблем промислового виробництва висвітлені у роботах *О.І. Амоши* [5, 6], *І.О. Галиці* [7], *Ю.В. Кіндзерського* [7, 8], *Л.І. Федулової* [9], *М.М. Якубовського* [7].

Незважаючи на значну кількість публікацій із досліджуваної проблеми, багато питань усе ще залишаються невирішеними через їх складність і новизну. Досі інноваційна діяльність не сприймається підприємствами промисловості як основний шлях створення конкурентних переваг для отримання прибутку. Це цілком закономірна тенденція, зважаючи на особливості економічної системи України, орієнтованої на підпорядкування політики економічної

трансформації країни не національним інтересам, а зиску вузького кола суб'єктів господарювання, наближених до влади.

Мета даної статті — висвітлення поточних проблем інноваційної діяльності промислових підприємств України, визначення ризиків збереження існуючих деструктивних тенденцій в національній промисловості, пропозиція заходів коротко- і середньострокового характеру для подолання наявних обмежень.

Загострення соціально-політичної ситуації в Україні у 2013 році, послаблення стану економіки і сукупність сформованих умов господарювання (масова корупція, бюрократія, процвітантя рейдерства, потужна система відкатів як одного з елементів тіньової економіки) виступають чинниками зниження зацікавленості керівників промислових підприємств в інноваціях. За даними Державної служби статистики України інноваційною діяльністю в промисловості займаються менше п'ятої частини загальної кількості підприємств (див. табл. 1), що значно нижче порогового значення (25 %) [10, с. 125] і аналогічного показника провідних індустріальних країн (Німеччина — 81,6%, Бельгія — 67,4, Люксембург — 66,1, Ірландія — 66,0, Швеція і Нідерланди — 60,3, Австрія — 60,2, Фінляндія — 59,2 %) [11].

При цьому інноваційна діяльність підприємств здійснюється переважно за рахунок закупівлі обладнання, про що свідчить структура загальних інноваційних витрат, у якій переважають витрати на придбання машин, устаткування та програмного забезпечення (див. рис. 1. Джерела: [12, с. 173]; [13, с. 185]; [14, с. 2]). Однак позитивною тенденцією останніх років стало збільшення витрат промислових підприємств на дослідження і розробки: на 6,7 % у 2013 р. (порівняно з 2012 р.) і на 9,6 % (порівняно з 2011 р.). І хоча у 2013 р. інноваційна активність підприємств промисловості дещо знизилася, в цілому за останні чотири роки цей показник продемонстрував динаміку збільшення — в 1,2 рази (порівняно з 2010 р.). Частка промислових підприємств, які впроваджували інновації, за той самий період також зросла: темп приросту склав 7,8 %. Число освоєних інноваційних видів продукції збільшилося в 1,3 рази, у тому числі нових видів машин, устаткування, приладів, апаратів — в 1,2 рази. Лише за кількістю впроваджених нових технологіч-

них процесів 2013 рік виявився найгіршим за попередні три роки і склав 77,1 % від рівня 2010 р. (див. табл.1). Враховуючи структуру витрат на інноваційну діяльність в промисловості, можна зробити висновок, що погіршення показників інноваційної діяльності промислових підприємств у 2013 р. порівняно з попереднім роком обумовлюється як загальною несприятливою соціально-економічною ситуацією в країні, так і зниженням обсягів закупівель нового обладнання, які у 2010—2012 рр. були значно вищими.

Особливої уваги у цьому зв'язку заслуговує вихідна і одночасно ключова проблема, що стоїть перед національною економікою: несформований з боку промисловості попит на інновації, невисока його якість та слабкі ринкові стимули для розвитку наукоємного виробництва. Це пояснюється різноплановими підставами. *По-перше*, відсутня дієва система стимулювання інноваційної діяльності, заходи якої скасовуються щорічними змінами до державного бюджету та інших законів. *По-друге*, ді-

Таблиця 1

Динаміка показників інноваційної діяльності промислових підприємств України

Показники	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.
Кількість інноваційно активних підприємств (у % від загальної кількості промислових підприємств), од.	1462 (13,8)	1679 (16,2)	1758 (17,4)	1715 (16,8)
Кількість підприємств, що впроваджували інновації (у % від загальної кількості інноваційно активних підприємств), од.	1217 (83,2)	1327 (79,0)	1371 (78,0)	1312 (76,5)
Впроваджено нових технологічних процесів у т.ч. маловідходних, ресурсозберігаючих, од.	2043 479	2510 517	2188 554	1576 502
Освоєно виробництво інноваційних видів продукції, найменувань у т.ч. нових видів машин, устаткування, приладів, апаратів	2408 663	3238 897	3403 942	3138 809
Обсяг реалізованої інноваційної продукції (у % від загального обсягу реалізованої промислової продукції), млн. грн.	33697,6 (3,8)	42386,7 (3,8)	36157,7 (3,3)	35891,6 (3,3)
Обсяг реалізованої інноваційної продукції за межі України (у % від загального обсягу реалізованої інноваційної продукції), млн. грн.	13713,0 (40,7)	12630,6 (29,8)	13354,9 (36,9)	д/в*

Примітка. д/в* — дані відсутні.

Джерела: [12, с. 163, 194, 203, 218, 219, 229]; [13, с. 175, 215, 230, 241]; [14, с. 1,2].

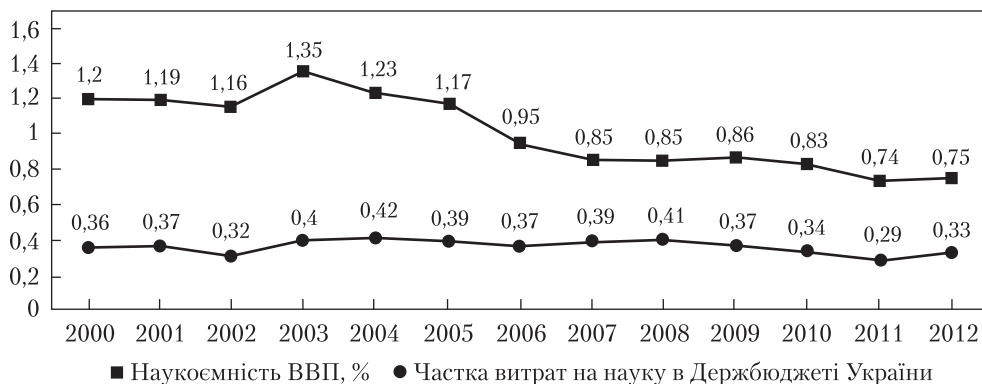

Рис. 2. Динаміка наукоємності валового внутрішнього продукту України

юча система фінансування сфери науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) взагалі не передбачає доведення наукових розробок до їх комерційного використання. Протягом останніх шести років фінансування науки в Україні коливалося у межах 0,74 % – 0,86 % ВВП, не досягаючи порогового значення (понад 0,9 % ВВП), починаючи з якого наука може істотно впливати на розвиток економіки (див. рис. 2. Джерела: [12, с. 77]; [15, с. 72]; [16, с. 95]; [17, с. 89]; [18, с. 67]; [19, с. 81]; [20, с. 30]). Така ситуація не відповідає практиці розвинених країн, де на дослідження і розробки спрямовуються значні фінансові ресурси, у тому числі за рахунок коштів бізнес-структур (див. табл. 2).

Хронічне недофінансування сфери НДДКР підриває цілісність її структури, продовжує виснажувати кадровий потенціал: упродовж останніх років чисельність працівників наукових організацій скоротилася на 12,7 %, у тому числі дослідників – на 10,6 % (див. табл. 3).

Ліва частина витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт власними силами організацій спрямовується на оплату праці робітників (у 2013 р. 48,5 % від загального обсягу витрат; у 2012 р. – 50,7 %, у 2011 р. – 50,2 % [22, 23]), фактично зводячи нанівець оновлення парку наукових приладів і устаткування. Так, близько 75 % обладнання науково-дослідних організацій і лабораторій НАН Ук-

раїни експлуатується понад 15 років. Для порівняння: у розвинених країнах термін експлуатації такого обладнання не перевищує п'яти–семи років [24, с. 5].

Як наслідок, слабкими залишаються зв'язки наукової сфери з промисловістю, здебільшого вони носять формальний несистематичний характер. Відсутня розгалужена інфраструктура, яка б забезпечувала доведення результатів НДДКР до товарного вигляду, просування цих товарів на ринок та їх реалізацію. Діюча упродовж 2009–2013 рр. відповідна державна цільова економічна програма не усунула проблему функціональної неповноти інноваційної інфраструктури [25].

По-третє, обмежений попит промислових підприємств на інновації обумовлений процесами, що відбуваються у самому виробництві. Домінування великих бізнес-структур у сировинному сегменті промисловості, високий рівень монополізації у більшості виробничих галузей, обмеження інноваційних процесів на підприємствах застосуванням уже готових технологічних рішень перешкоджає формуванню зацікавленості керівників промислових підприємств у фінансуванні наукової сфери і в подальшому використанні її розробок у виробництві. Більш того, можна констатувати, що в умовах сформованого господарського порядку промисловці вважають інноваційну діяльність не вигідною і навіть «загрозливою», оскільки немає

ніяких гарантій, що отриманий в результаті інвестицій у нові знання і технології прибуток не буде вилучено чи відчужено неправомірними засобами [26, с. 46].

Доки зберігатиметься така модель господарювання, власники промислових підприємств

не будуть зацікавлені у новій моделі розвитку, основою якої є інвестиції в інноваційну діяльність, реалізація масштабної нової індустріалізації та промислового відновлення країни.

Зважаючи на вищесказане, можна стверджувати, що першочерговими завданнями на по-

Таблиця 2

Показники інтенсивності інвестування та державної підтримки НДДКР у країнах-членах ЄС та в Україні (станом на 2013 р.)

Країна	Загальні внутрішні витрати на НДДКР (GERD), % від ВВП	Державні витрати на НДДКР, % від ВВП	Частка бізнесу у загальних витратах на НДДКР, %	Венчурне фінансування НДДКР, % від ВВП
Бельгія	2,22	0,70	68,5	0,307
Болгарія	0,63	0,24	61,9	0,038
Чехія	1,88	0,87	53,7	0,056
Данія	2,98	1,02	65,8	0,296
Німеччина	2,91	0,96	67,0	0,223
Естонія	2,15	0,90	58,1	д/в*
Ірландія	1,73	0,53	69,4	0,196
Греція	0,69	0,45	34,8	0,045
Іспанія	1,29	0,61	52,7	0,192
Франція	2,23	0,78	65,0	0,307
Італія	1,22	0,53	56,6	0,138
Кіпр	0,40	0,34	15,0	д/в
Латвія	0,66	0,51	22,7	д/в
Литва	0,90	0,66	26,7	д/в
Люксембург	1,49	0,49	67,1	0,538
Угорщина	1,28	0,43	66,4	0,224
Мальта	0,83	0,33	60,2	д/в*
Нідерланди	2,15	0,93	56,7	0,300
Австрія	2,83	0,88	68,9	0,134
Польща	0,89	0,56	37,1	0,234
Португалія	1,38	0,68	50,7	0,213
Румунія	0,42	0,30	28,6	0,137
Словенія	2,79	0,63	77,4	д/в*
Словаччина	0,82	0,48	41,5	д/в*
Фінляндія	3,42	1,09	68,1	0,310
Швеція	3,39	1,08	68,1	0,289
Великобританія	1,74	0,60	65,5	0,419
Хорватія	0,75	0,41	45,3	д/в*
ЄС27**	2,06	0,75	63,6	0,277
Україна	0,75 ²⁰¹²	0,33 ²⁰¹²	23,3 ²⁰¹²	д/в*

Примітка. ²⁰¹² – дані за 2012 р.; * – дані відсутні; ** – дані загалом по ЄС наводяться без урахування 28-го члену ЄС – Хорватії.

Джерела: [12, с. 77]; [20, с. 30]; [21].

Динаміка чисельності працівників наукових організацій за категоріями персоналу

	2010 р.		2011р.		2012р.		2013р.	
	Усього, осіб.	у % до загального числа	Усього, осіб	у % до загального числа	Усього, осіб	у % до загального числа	Усього, осіб	у % до загального числа
Усього	141086	100,0	134741	100,0	129945	100,0	123219	100,0
дослідники	73413	52,0	70378	52,2	68599	52,8	65641	53,3
техніки	16151	11,4	14591	10,8	13433	10,3	12212	9,9
допоміжний персонал	26032	18,5	24779	18,4	23866	18,4	22649	18,4
інші	25490	18,1	24993	18,6	24047	18,5	22717	18,4
у тому числі доктори наук	4478	3,2	4417	3,3	4489	3,5	4533	3,7
кандидати наук	16944	12,0	16203	12,0	15963	12,3	15919	12,9

Джерела: [12, с. 36]; [19, с. 41]; [22]; [23]

точному етапі є вибудовування цілеспрямованої стратегічної лінії держави у розвитку інновацій. Така модель господарювання передбачає:

- ✦ розгляд і доопрацювання існуючого проекту стратегії інноваційного розвитку України, розробленого на виконання Постанови Верховної Ради України від 17 лютого 2009 р. № 965-VI «Про проведення парламентських слухань «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 рр. в умовах глобалізаційних викликів». Для цього має бути створена комісія, куди ввійдуть представники влади, промисловості, науки, освіти, культури і широкої громадськості, які представлятимуть інтереси окремих інституцій в обговоренні довгострокових цілей розвитку країни взагалі та її регіонів зокрема. Результатом роботи комісії має бути оновлена, з урахуванням сучасних викликів поглиблення процесів регіоналізації, глобалізації і лібералізації світової торгівлі, Стратегія, подана у вигляді проекту закону для прийняття Верховною Радою України;
- ✦ розробку та затвердження стратегій інноваційного розвитку регіонів, «переформатування» чинних регіональних стратегій соціально-економічного розвитку відповідно до базових положень оновленої Стратегії інноваційного розвитку України;

- ✦ конкретизацію переліку діючих пріоритетних напрямів інноваційної діяльності як основоположних, ключових елементів державної інноваційної політики¹, по кожному з яких повинні бути започатковані комплексні національні програми для поєднання усіх складових національної інноваційної системи;
- ✦ підготовку пропозицій щодо поетапного (протягом 2015–2020 рр.) нарощування частки бюджетного фінансування наукової та науково-технічної діяльності до законодавчо встановленого рівня в 1,7% ВВП та внесення до 1 червня 2015 р. відповідних пропозицій до Верховної Ради України.

У середньостроковій перспективі (на період 3–5 років) Кабінетом Міністрів України мають бути запроваджені такі заходи:

- 1) провести інвентаризацію діючих організаційних форм співпраці науки і промислового сектору економіки, за результатами якої підготувати пропозиції щодо підвищення продуктивності їх діяльності та поповнення переліку таких форм новими, що базуються на при-

¹ На сьогодні в Україні використовується фронтально-локальний підхід до визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, що суперечить світовому досвіду. Наприклад, у Японії їх кількість дорівнює 6, в Іспанії – 5, у Південній Кореї і Нідерландах – 4, у Великобританії взагалі 2. В Україні їх має бути приблизно стільки ж.

нципах державно-приватного партнерства, зокрема технологічних платформ. У зв'язку з цим розглянути розроблений у 2012 р. Держінформнаукою України проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції формування технологічних платформ в Україні» [27, с. 8]. Передбачити застосування механізму державно-приватного партнерства у сфері інновацій, перш за все для продукування проривних технологій, розвитку інноваційної інфраструктури, фінансування окремих стадій інноваційного ланцюжка;

2) розробити проект Державної цільової економічної програми «Інтеграція академічної науки і промислового сектору економіки» на найближчі 5–10 років, яка б визначала напрями та механізми їх спільної діяльності у сфері науки та інновацій;

3) розробити спеціальний законопроект у такій редакції – Закон України «Про забезпечення розвитку національної інноваційної системи»; доопрацювати Закон України «Про інноваційну діяльність» у частині доповнення його розділом «Інфраструктурна підтримка інноваційної діяльності» для визначення ролі і місця інноваційної інфраструктури, розкриття видів інноваційної інфраструктури і механізмів активізації інноваційного розвитку за її допомогою, інструментів підтримки функціонування і розвитку інноваційної інфраструктури органами державної та регіональної влади.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Cattaneo O., Gereffi G., Staritz C.* Global value chains in a postcrisis world: a development perspective / The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, 2010. – 420 p. – Режим доступу: http://www.cgsc.duke.edu/pdfs/Gereffi_GVCs_in_the_Postcrisis_World_Book.pdf/.
2. *Амоша А.И., Вишнеvский В.П., Збаразская Л.А. и др.* Управление развитием промышленности в условиях системных дисбалансов: моногр. под. общ. ред. В.П. Вишнеvского. – Донецк: Ин-т економіки пром-сті НАН України, 2013. – 113 с.
3. *Амоша А.И., Вишнеvский В.П., Збаразская Л.А.* Неоиндустриализация и новая промышленная политика Украины // Экономика промышленности. – 2012. – № 1–2. – С. 3–33.
4. *Амоша А.И., Вишнеvский В.П., Збаразская Л.А.* Промышленная политика Украины: концептуальные ориентиры на среднесрочную перспективу // Экономика Украины. – 2009. – № 12. – С. 4–13.
5. *Амоша О.І., Антошок В.П., Землякин А.І. та ін.* Активізація інноваційної діяльності: організаційно-правове та соціально-економічне забезпечення: монографія. – Донецьк: Ін-т економіки пром-сті НАН України, 2007. – 328 с.
6. *Амоша О.І., Кабанов А.І., Стариченко Л.Л. та ін.* Державна підтримка та перспективи інноваційного розвитку і структурних перетворень вугільної промисловості України: монографія. – Донецьк: Ін-т економіки пром-сті НАН України, 2009. – 326 с.
7. *Кіндзерський Ю.В., Якубовський М.М., Галиця І.О.* Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / За ред. Ю.В. Кіндзерського. – К.: Ін-т екон. та прогнозування НАН України, 2009. – 928 с.
8. *Кіндзерський Ю.В.* К основам стратегии и политики развития промышленности // Экономика Украины. – 2013. – № 4 (609). – С. 24–43.
9. *Федулова Л.И.* Инновационный вектор развития промышленности Украины // Экономика Украины. – 2013. – № 4. – С. 15–23.
10. *Соціально-економічний стан України : наслідки для народу та держави: національна доповідь / монографія за заг. ред. В.М. Гейця.* – К.: НВЦ НБУВ, 2009. – 687 с.
11. *Eurostat (2013)* Enterprises by type of innovation. – Режим доступу: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>.
12. *Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб.* – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2013. – 287 с.
13. *Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб.* – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2012. – 305 с.
14. *Експрес-випуск* Державної служби статистики України «Інноваційна діяльність промислових підприємств у 2013 році» №131/0/05.Звн-14 від 14.04.2014. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
15. *Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб. / Держкомстат.* – К., 2003. – 274 с.
16. *Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб.* – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2005. – 362 с.
17. *Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб.* – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2008. – 361 с.
18. *Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб.* – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2010. – 347 с.

19. *Наукова та інноваційна діяльність в Україні*: стат. зб. — К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2011. — 282 с.
20. *Статистичний щорічник України за 2012 р.* / Державна служба статистики України; за ред. Осауленка О.Г. — К.: ТОВ «Август Трейд», 2013. — 552 с.
21. *Innovation Union Scoreboard 2014*. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius/ius-2014_en.pdf. — Р. 82–83.
22. *Експрес-випуск* Державної служби статистики України «Виконання наукових та науково-технічних робіт у 2013 році» №148/0/05.Звн-14 від 18.04.2013. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
23. *Експрес-випуск* Державної служби статистики України «Виконання наукових та науково-технічних робіт у 2012 році» №05.3-11/33 від 12.04.2013. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
24. *Національна академія наук України*. Короткий річний звіт за 2012 р. — К.: ВТС Принт, 2013. — 32 с. — Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua/text/report/2012ua.pdf>.
25. *Постанова* Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009–2013 роки» від 14.05.2008 р. № 447. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/447-2008-%D0%BF> (редакція від 02.11.2012 р.).
26. *Вишневіський В., Дементьев В.* Інновації, інститути та еволюція // *Вопросы экономики*. — 2010. — № 9. — С. 41–62.
27. *Інформаційно-аналітичний звіт* «Про діяльність Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України у 2012 році». — К., 2013. — 76 с. — Режим доступу: <http://dknii.gov.ua/?q=node/1192>.

И.Ю. Пидоричева

Институт экономики промышленности
НАН Украины, Донецк

ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ УКРАИНЫ: ПРОБЛЕМЫ, РИСКИ, НАПРАВЛЕНИЯ АКТИВИЗАЦИИ

Освещено общее состояние и положительные тенденции инновационной деятельности промышленных предпри-

ятий Украины в последние годы. Проанализированы ключевые проблемы и демотивирующие факторы повышения заинтересованности промышленных предприятий в инновациях. Определены риски сохранения имеющихся тенденций в сфере инновационно-технологического развития промышленности, которые могут привести к консервации устаревшей структуры национального производства. Предложены первоочередные и среднесрочные меры по преодолению существующих ограничений в реализации новой модели экономического развития, основой которой являются инвестиции в инновационную деятельность, новая индустриализация и промышленное обновление страны.

Ключевые слова: инновационная деятельность, промышленность, научная сфера, инфраструктура, стимулирование, финансирование, стратегия.

I. Pidorycheva

Institute of Industrial Economics
of the NAS of Ukraine, Donetsk

INNOVATIVE ACTIVITY IN THE INDUSTRY OF UKRAINE: PROBLEMS, RISKS, ACTIVIZATION DIRECTIONS

The general characteristic of a condition of innovative activity of the industrial enterprises in Ukraine and positive tendencies of the last years in this plane are shined. The key problems and demotivating factors of increase of interest of the industry in innovations are analyzed. Risks of preservation of available tendencies in the sphere of innovative and technological development of the industry, which can lead to preservation of outdated structure of national production are defined. Priorities and medium-term measures for overcoming of available restrictions in realization of new model of economic development, at the heart of which — investments into the innovative activity, new industrialization and industrial updating of the country are offered.

Key words: innovative activity, industry, scientific sphere, infrastructure, stimulation, financing, strategy.

Стаття надійшла до редакції 14.04.14